

درس چهارم

سورة ناس : ة ، ة

اهداف

- ۱- توانایی روخوانی سورة ناس
- ۲- توانایی خواندن کلمات و عبارات قرآنی دارای حرف «ة ، ة»
- ۳- آشنایی با پیام قرآنی درباره پرهیز از اسراف
- ۴- علاقه به خواندن زیبا و آهنگین سورة ناس
- ۵- تقویت علاقه به یادگیری و خواندن مستمر قرآن کریم

تذکر : جلسات اول تا چهارم مانند درس قبل (سوم) آموزش داده می شود.

روش تدریس نماد (ة، ة)

با اشاره صحیح به بخش های کلمات و عبارات، دانش آموزان آیات سورة ناس را به صورت دسته جمعی بخش بخش می خوانند، در سطر شش، نماد «ة» در کلمه «الْحِجَّة» قرار دارد. توجه دانش آموزان را به نماد جدید جلب کنید، آن گاه به صورت زیر این نماد را آموزش دهید :

شکل «ة، ة» را روی تخته بنویسید و بگویید این شکل «ه، ه» با دو تا نقطه است.

در حالی که به «ة، ة» اشاره می کنید، بگویید که صدای آن «ت» است و شکل «ت» را زیر آنها بنویسید؛ به این صورت :

ة
 ت
 ة

دو یا سه بار صدای آن را تکرار کنید و توجه دانش آموزان را به صدای نماد «ة، ة» جلب کنید. سپس از آنها بپرسید: «صدای اینها چیست؟» آنها پاسخ می دهند: «ت». سپس نماد «ة، ة» را با حرکات کوتاه (مانند زیر) ترکیب کنید و از دانش آموزان بخواهید که آنها را بخوانند.

ةَ ةِ ةُ ةِ ةُ

پس از دو یا سه بار تکرار این عمل، از دانش آموزان بخواهید ادامه سوره را از سطر ششم، به صورت دسته جمعی بخش خوانی کنند.

تذکر: چنانچه لازم دیدید می توانید ابتدا نماد «ة، ة» را به روش فوق تدریس کرده، سپس روخوانی لوحه را شروع کنید.

راهنمای ترجمه ویژه معلم

رَزَقْنَا: روزی دادیم به	هُمْ: آنها، ایشان	مِنْ: از	ما: آنچه
كَمْ: شما	إِنْ: اگر	تَعُدُّوا: بشمارید	ها: آن، آنها، او
لَا تُحْصُوا: نمی توانید شما	أَنْفَقُوا: (در اینجا) خرج کردند	لَمْ يَقْتُرُوا: خست نوزیدند	

جلسه دوم

با نگاه به سوری تاسی از روی کتاب خو و شنیدن ة انت، آن را باهم بخوانید

اموزی ده کلمات و عبارات ة آن را از روی لوحه، بخش بخش بخوانید

عِمَارَةٌ سِدْرَةٌ شِهَادَةٌ
لَيْلَةٌ رَحْمَةٌ جَنَّةٌ

۱. لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

۲. وَكَلِمَةُ لِلَّهِ هِيَ الْعُلْيَا

۳. وَوَصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا

اکنون ه کدا از تما یک سطر از عبارات ة آن بالا را از روی کتاب خو، بخوانید

نفس یا قر ن در خانه

از عبارات ة آن را بخوان

وَمَا بَعَثْنَا لَبَنَّكَ فَخَذَتْ

سورة فلق ؛ ، ، ، ا

اهداف

- ۱- توانایی خواندن سورة فلق
- ۲- علاقه به زیبا خواندن سورة فلق
- ۳- آشنایی با شکل‌های مختلف تنوین
- ۴- توانایی روخوانی عبارات قرآنی دارای تنوین
- ۵- آشنایی با این پیام قرآنی که همه نعمت‌ها از خداوند است.
- ۶- آشنایی با معنای کلمه‌های «نعمه» و «اللّه»

جلسه اول

درس پنجم

لفیاز با صدی بخونید.

موزن لوحه

ا	ب	ت	ة	ة
ث	ج	ح	خ	د
ذ	ر	ز	س	ش
ص	ض	ط	ظ	ع
ع	غ	غ	ف	ق
ك	ل	م	ن	و
	ه	ه	ی	

روش تدریس نماد تنوین

پس از ایجاد آمادگی لازم، قسمت‌های مختلف این درس طی مراحل زیر تدریس و ارزش‌یابی می‌شود.

آموزش نماد تنوین^۱: آموزگار برای آموزش نماد تنوین، ابتدا شکل تنوین مورد نظر را روی تخته می‌نویسد و از دانش‌آموزان

می‌خواهد آن را بخوانند: ـِ ← اِ   ـَ ← اَ   ـُ ← اُ

آن‌گاه حرف «ن» را به «ا»، «آ» و «أ» اضافه می‌کند تا دانش‌آموزان بخوانند. سپس آموزگار می‌گوید صداهای «نِ»، «نَ»، «نُ» و «ئِ» در قرآن به صورت «ـِ»، «ـَ» و «ـُ» نوشته می‌شود. آن‌گاه لوحه اول درس را که ترکیب حروف با تنوین «ـِ» است، نصب می‌کند تا دانش‌آموزان چگونگی خواندن این تنوین را، تمرین کنند. سپس لوحه سورة فلق را نصب می‌کند و با اشاره صحیح به هریک از بخش‌های کلمات، از دانش‌آموزان می‌خواهد که کلمات را به صورت دسته‌جمعی و بخش‌بخش بخوانند.

تذکر

— گاهی دانش‌آموزان کلمه «ما» در آیه دوم را مشدد و به صورت «شَرِّ مَا» می‌خوانند. با نشان دادن «ما» و تشدید نداشتن آن رفع اشکال می‌شود.

— عدم تلفظ تشدید «ن» در عبارت «شَرِّ النَّفَّاثَاتِ» که با نشان دادن تشدید «ن»، صداکشی و بخش کردن آن، این اشکال برطرف می‌شود.

جلسه سوم

آموزش دوم

القای با صدای ـِ بخوانید

سورۃ فلق

آموزش دوم

القای با صدای ـِ بخوانید

بَا	بَ	بُ	بِ
جَا	جَ	جُ	جِ
زَا	زَ	زُ	زِ
صَا	صَ	صُ	صِ
غَا	غَ	غُ	غِ
لَا	لَ	لُ	لِ
مَا	مَ	مُ	مِ
نَا	نَ	نُ	نِ
هَا	هَ	هُ	هِ

۳۲

جلسه سوم

آموزش دوم

القای با صدای ـِ بخوانید

سورۃ فلق

آموزش دوم

القای با صدای ـِ بخوانید

بَا	بَ	بُ	بِ
جَا	جَ	جُ	جِ
زَا	زَ	زُ	زِ
صَا	صَ	صُ	صِ
غَا	غَ	غُ	غِ
لَا	لَ	لُ	لِ
مَا	مَ	مُ	مِ
نَا	نَ	نُ	نِ
هَا	هَ	هُ	هِ

۳۰

۱- به منظور جلوگیری از طولانی شدن مبحث تدیس تنوین‌ها هر سه مو د تنوین (ـِ و ـَ و ـُ) دین قسمت یک‌جا توضیح ده شده ست اما شما هر یک مو د تنوین د جای مناسب خود که د د س

مده ست تدیس کنید.

یادآوری ۱

اهداف

- ۱- تقویت حفظ سوره‌های آموخته شده
- ۲- توانایی خواندن کلمات و عبارات قرآنی دارای تنوین
- ۳- شناخت مصداق‌های جدیدی از پیام‌های قرآنی

روش انجام و بررسی فعالیت‌ها

- انجام هر فعالیت به صورت انفرادی، توسط دانش‌آموزان
- گفت‌وگوی اعضای گروه با یکدیگر درباره فعالیت انجام شده
- ارائه نتیجه فعالیت‌ها به کلاس و بررسی و ارزش‌یابی معلم

نکته‌ها

- ۱- فعالیت‌های «یادآوری» در یک جلسه آموزشی در کلاس با نظارت معلم انجام می‌شود.
- ۲- در هر فعالیت، ابتدا سه مرحله اشاره شده فوق انجام می‌شود سپس دانش‌آموزان به انجام فعالیت‌های بعدی می‌پردازند.

راهنمای ترجمه ویژه معلم

مِمَّا مِنْ مَا : از آنچه   عَمِلُوا : عمل کردند، انجام دادند   طین : گِل

فعالیت چهارم: شکر موبه به یا راه آن‌وصه ؟

۱- وَلِلّٰهِ يُحْيِي الْمَيِّتِينَ
۲- لَنَرْحَمَنَّ عِلْمَ الْقُرْآنِ
۳- وَ مَا يَكُم مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ لَّهِ

فعالیت پنجم: با توجه به چند راهنما، آیه موبه به سور را رنگ ؟

سوره	حمد	توحید	ناس	فلق
رنگ	سبز	آبی	زرد	نارنجی

هدئا اصرط لستقیم
لم یلدر و لم یولد
من لیجئة و ناس
و من نسر حاسد ذ حسد

یادآوری ۱

فعالیت اول: مسا در درس قرآن، چند سوره آموخته‌ای؟ آن‌ها را نام ببر یکی ز آن‌ها را که ز حفظ هستی، بری دوستان بخون

فعالیت دوم: بخون و رنگ کن

با کتک‌هایی که کلمه‌ی داخل آن‌ها تنوین « َ » دارد، رنگ سی‌زن؛
با کتک‌هایی که کلمه‌ی داخل آن‌ها تنوین « ِ » دارد، رنگ سبزین؛
با کتک‌هایی که کلمه‌ی داخل آن‌ها تنوین « ً » دارد، رنگ قرمزین

کُلُّ
رَسُولٍ
حَسْبًا
کِتَابٍ
شُكْرٍ
مَّكَانٍ
قُلُوبٍ
صَلَاةٍ
جَمِيعًا

فعالیت سوم: این عبارت قرآنی را آرام و شنود، بخونید

۱- وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا   ۲- إِنِّي خَالِقُ بَشَرٍ مِّنْ طِينٍ

سورة توحيد؛ هـ و، هـ ی هی

اهداف

- ۱- توانایی خواندن سورة توحيد و عبارات قرآنی درس
- ۲- علاقه به زیبا خواندن سورة توحيد
- ۳- آشنایی با نماد واو و یاء کوچک
- ۴- توانایی خواندن کلمات و عبارات دارای واو و یاء کوچک
- ۵- آشنایی با پیام قرآنی درباره نماز
- ۶- آشنایی با معنای کلمه «ذکر»

روش تدریس نماد «واو» و «یاء» کوچک (اشباع‌های ضمیر)

آموزش نماد «واو» و «یاء» کوچک به روش زیر : هنگام رسیدن به کلمه «لَه» در آخرین آیه سورة توحيد از دانش‌آموزان بپرسید : «به نظر شما این کلمه چگونه خوانده می‌شود؟» ممکن است یک یا چند نفر از دانش‌آموزان بتوانند این کلمه را درست بخوانند؛ در این صورت، ایشان را تشویق کنید. آن‌گاه برای آموزش این نماد جدید، ابتدا شکل صدای «آ» را به صورت زیر بنویسید :

آ ← | ← ' ←

آن‌گاه از ایشان بخواهید این صداها را بخوانند. سپس از آنها سؤال کنید : «آیا وقتی «ا» را کوچک می‌نویسیم صدایش تغییر می‌کند؟» پاسخ می‌دهند : «خیر». سپس این دو شکل را زیر شکل‌های قبل بنویسید و از آنها بخواهید که این دو شکل را نیز بخوانند.

آ ← | ← ' ←

او ← و

اکنون با اشاره به «و» دوم می‌گوییم که این شکل هم مانند «ا» کوچک می‌شود ولی صدایش عوض نمی‌شود.

او ← و ← و

آن‌گاه شکل‌های زیر را روی تخته بنویسید و از دانش‌آموزان بخواهید تا آنها را بخوانند.

ه و هـ و

درس هفتم

سورة نصر؛ ء (همزه)، فتح مکه

اهداف

- ۱- توانایی خواندن سورة نصر و عبارات قرآنی درس
- ۲- شناخت حرف همزه (ء) و توانایی خواندن ترکیب آن با حرکت‌های کوتاه و تنوین
- ۳- آشنایی با پیام قرآنی درباره شکرگزاری
- ۴- آشنایی با داستان فتح مکه
- ۵- علاقه به خواندن زیبای سورة نصر
- ۶- آشنایی با معنای کلمه «رزق»

روش تدریس ء (همزه)

آموزش نماد همزه (ء) و ترکیب آن با حرکت‌های کوتاه و تنوین : در دومین کلمه از آیه اول این سوره (جاء) به نماد جدید همزه می‌رسید. این نماد به روش زیر تدریس می‌شود.

آموزگار حرف «ع» را با حرکت‌های ششگانه روی تخته می‌نویسد و از دانش‌آموزان می‌خواهد تا آنها را بخوانند.

عَ عِ عُ عَا عَو عِي

آن‌گاه می‌گوید : در حروف الفبا شکل دیگری هم داریم که شکل و صدای آن تقریباً شبیه حرف «ع» است. نام این شکل، همزه است و شما در کتاب فارسی در کلمه «سؤال» این شکل را دیده‌اید و با آن آشنایید. اکنون حرف همزه (ء) را با حرکات زیر بخوانید.

ءِ ءُ ءٌ ءَ ءِ ءِ

برای آموزش همزه ساکن (ءْ)، شما می‌توانید با تلفظ واضح همزه در آخر کلماتی مانند دُعَاء، شَيْء، سُوء، مَاء و سَمَاء، شیوة تلفظ همزه ساکن را به ایشان بیاموزید. از دانش‌آموزان بخواهید هر کلمه را پس از شما تکرار کرده و روی صدای همزه ساکن تأکید کنند. پس از آموزش نماد جدید، بخش خوانی کلمات و عبارات تا پایان سوره ادامه می‌یابد.

تذکر: در صورت لزوم می‌توان بخش‌های دارای اتصال یا تشدید مانند «فَسَيِّحٌ» و «وَأَسْتَغْفِرُهُ» را دو یا سه بار نشان داد تا با توجه و دقت بیشتری خوانده شود.

ممکن است هنگام تدریس و تمرین سوره نصر، دانش‌آموزان برخی از کلمات را صحیح نخوانند. اهم این مشکلات به شرح زیر است که در صورت بروز به شیوه بیان شده، این اشکالات را برطرف کنید.

الف) تبدیل «و» به «ف» و مشدد خواندن «ف» در کلمه «افواجًا» که با بخش کردن و کشیدن صدا رفع می‌شود.

ب) عدم تلفظ «ح» در دو کلمه «وَالْفَتْح» و «فَسَيِّحٌ» که با صدا کشی و تأکید بر تلفظ «ح» رفع اشکال می‌شود.

پ) عدم تلفظ «ه» در «وَأَسْتَغْفِرُهُ» در حالت وقف، که با صدا کشی و تأکید بر تلفظ «ه» رفع اشکال می‌شود.

جلسه دوم

سورۃ نصر

موزی لوجه

کلمات و عبارات آه را از روی لوحه بخش بخش بخوانید

جیء ۱- فیه شفاء لیلیناس
 ۲- ربنا و تقبل دعاء
 ۳- و جعلنا من لمان کُل شیء حی
 ۴- و لله یزرق من یشاء یغیر حساب

اکنون ه کما از شما یک سطر از عبارات آه بالا را از روی کتاب بخوانید

تس یا ق ن در خانه

ا عبارت آه را بخوان

و لشهد عند ربهم

۴۲

درس هفتم

سورۃ نصر

موزی لوجه

سورۃ نصر

۱- ذ جاء نصر للهِ و الفتح
 ۲- و ربنا لناس یخولون
 فی دین للهِ فوجا
 ۳- فسیخ یحمد ربک
 و ستغفره نه کان توبنا

اکنون سورۃ نصر را از نواری کتاب گویا گوش کنید و با نشان ۱ ن خ ه ۱ با آن بخوانید

تس یا ق ن در خانه

سورۃ نصر را از روی کتاب با قوت بخوان و سه ک با استفا از کتاب گویا آن را زیبا بخوان

۴۱

اهداف

- ۱- توانایی خواندن سورة كوثر و عبارات قرآنی درس
- ۲- توانایی خواندن كلمات دارای همزه به شكل «ئ»
- ۳- آشنایی با این پیام قرآنی كه باید از خداوند و پدر و مادر خود تشكر كنیم.
- ۴- آشنایی با داستان كودك خداپرست
- ۵- علاقه به خواندن زیبای سورة كوثر

آموزش کلمات دارای همزه به شکل «ئ»: در سطر آخر این سوره، با شکل دیگری از همزه در کلمه «ثانتک» آشنا

می شوید.

همان‌طور که می‌دانید، همزه (ء) یکی از حروف الفباست و مانند همه حروف با حرکات ترکیب و خوانده می‌شود ولی همیشه به تنهایی نمی‌آید؛ برای نمونه، در فارسی، همزه (ء) در کلمه «سؤال» روی حرف واو آمده است. در این درس هم می‌بینید که حرف همزه در کلمه «شانتک» روی دندانه آمده است. برای دانش‌آموزان توضیح دهید که گاهی همزه روی کرسی می‌نشیند و در این درس، کرسی یک دندانه است. این شکل نیز کاملاً همان صدای همزه را دارد.

$$x \leftarrow x$$

اکنون ترکیب همزه (ئ) را با حرکات کوتاه و تنوین فتحه (ـِ) و به صورت ساکن (ئ) همانند شکلی که در زیر سورۀ کوثر آمده است، روی تخته با دو رنگ مانند کتاب بنویسید تا با راهنمای شما دانش آموزان آنها را بخوانند.

اَ اِ اِى اِو اِئ اِئِ اِئِى اِئِو اِئِئِ

پس از آموزش نماد جدید همزه، تدریس آیه آخر سورة کوثر را ادامه دهید تا دانش‌آموزان این آیه را نیز به صورت دسته‌جمعی بخش‌بخش بخوانند.

تذکر: ممکن است دانش‌آموزان «کوثر» را «کوثر» بخوانند. در صورت پیش‌آمدن این اشکال، فقط کافی است توجه آنها را به حرکت فتحه روی حرف «گ» جلب کنید. تلفظ این فتحه با ترکیب واو ساکن (و) موجب صحیح‌خوانی این کلمه می‌شود. ضمناً ترکیب فتحه، قبل از واو ساکن به صورت نرم تلفظ می‌شود.

راهنمای ترجمه ویژه معلم

مَلِكٌ : فرمان‌روایی
يَسْأَلُونَ : می‌پرسند از
تَنْزِيلٌ : نازل می‌کند
روح : در اینجا منظور فرشته‌ای از فرشتگان مقرب و بزرگ خداست
لَيْسَ لَكَ : قطعاً اگر
لَا زَيْدٌ لَكُمْ : قطعاً بر نعمت‌های شما می‌افزایم
لَعَلَّ : تا، شاید، امید است
يَوْمَ مَئِدٍ : آن روز، این روز
مَاذَا : چه (چیزی)
يُنْفِقُونَ : انفاق می‌کنند (در اینجا انفاق کنند)
شَكَرْتُمْ : شکرگزاری کردید
جَعَلَ : قرار داد
تَشْكُرُونَ : شکر می‌کنید (در اینجا شکر کنید)

ترجمه آیه ۷۴ سوره انعام چنین است :

- ۱- و هنگامی که حضرت ابراهیم به سرپرست (آب) خود، آزر، گفت :
- ۲- آیا بت‌ها (أصنام) را خدایان (آلهة) می‌گیری؟
- ۳- قطعاً من تو و قومت را می‌بینم،
- ۴- در گمراهی آشکار

تذکر: ارزشیابی از مطالب آموخته شده در جلسات این درس طبق دستورالعمل مربوط که در بخش اول کتاب آمده صورت می‌گیرد.

جلسه اول

آموزش دوم

کلمات و عبارات آذ: را از روی لوحه بخش بخوانید

سَائِلٌ جِئْتُ خَطِيئَةٌ سَتُفَرِّقُكَ

۱- وَلَئِنْ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ

۲- رَبَّنَا نَزَّلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ

۳- فَسَجَدَ لِمَلَائِكَتِهِ كُلُّهُمْ جَمْعُونَ

۴- وَلِئِكَ صَحَابٌ لَّجَنَّةٍ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

فرع

اکنون ه ۱ ک از نماییک سطر از عبارات آذ: بالا را از روی کتاب خو، بخوانید

نفس باقر ن در خانه

آیا به یاد می‌آورید سوره ی کوه را که رسا گذشته آموخت. رباری چه که بو؟
کود به معنای خود های بسیار است و یک از نا های حضرت ت فاطمه سلام الله علیها
م باشد از سور راجع ک و آن را ای که که وشنش اری بخوان

۴۹

درس هشتم

آموزش دوم

دوری کوه را از روی لوحه، با انشاری معلم بخش بخوانید

سودی کونتر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- رَنَا عَطَيْنَاكَ لَكُونُور

۲- فَصَلِ لِرِيكَ وَنَحْز

۳- رَنَّ شَانِيكَ هُوَ لَابْتَر

۴۸

درس نهم

سورة عصر

اهداف

- ۱- توانایی خواندن سورة عصر و عبارات قرآنی درس
- ۲- علاقه به خواندن زیبای سورة عصر
- ۳- آشنایی با این پیام قرآنی درباره انجام کارهای خوب
- ۴- آشنایی با داستان نخلستان بر دوش

برخی از اشکالات شایع در خواندن سورة عصر عبارت‌اند از :

– تبدیل عبارت «الَّذِينَ» به «الَّذِينَ» که با نشان دادن «ل» و صداکشی رفع اشکال است.

– عدم تلفظ تشدید در عبارت «وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ» : با نشان دادن ضمه حرف لام و اتصال آن به تشدید (ص) به کمک حرکت دست، از دانش‌آموزان بخواهید به اتصال توجه کرده و تشدید را محکم بخوانند.

– تلفظ «صَوَّ» به صورت «صَوَّ» در کلمه تَوَاصَوْا که با نشان دادن فتحه صاد و تأکید بر آن اصلاح می‌شود.

جلسه ۱۰

درس نهم

سورة عصر

موضوع: زوئی لوحه، بخش بخش بخونید

فَأَمِّنْ

مَأْرِبٍ

بِالْآخِرَةِ

رَأَاهُ

بِأَيِّهِ

بِالْأَخِرَةِ

أَتَيْنَا

مَأْرِبٍ

بِالْأَخِرَةِ

۱. دُخِلُوا بِسَلَامٍ آمِنِينَ

۲. فَأَمِّنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ.

۳. وَلَا جَزَاءَ لِّلْآخِرَةِ إِلَّا الْخَيْرُ

۵۷

جلسه ۱۰

درس نهم

سورة عصر

موضوع: زوئی لوحه، بخش بخش بخونید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱. وَالْعَصْرِ

۲. إِنَّ لِّلْإِنْسَانِ لَفِي خُسْرٍ

۳. إِلَّا لَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

وَتَوَصَّوْا بِالْحَقِّ

وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ

کنون سورة عصر ر زویر کتاب گویا گوش کبید و با نشان دین خط زویری کتاب، هر با آن بخونید

۵۶

درس دهم

سوره فیل: أ، اصحاب فیل و سوره ماعون

اهداف

- ۱- توانایی خواندن سوره فیل و سوره ماعون و عبارات قرآنی درس
- ۲- علاقه به خواندن زیبای سوره فیل و سوره ماعون
- ۳- توانایی خواندن کلمات دارای حرف همزه «أ»
- ۴- آشنایی با داستان اصحاب فیل

روش تدریس أ (همزه)

آموزش کلمات دارای همزه روی الف (أ): در آخرین کلمه این سوره به کلمه «مأکول» می‌رسیم که نماد جدید دارد. می‌گوییم در فارسی هم، این شکل همزه (أ) را داریم که کرسی یا پایه آن الف است؛ مانند: مأمور، تألیف. آن‌گاه روی تخته بنویسید:

أ ← ع

آموزش نماد «ئو»: قبل از خواندن آیه ششم این سوره، آموزگار شکل همزه با صدای کشیده «او» را به صورت «ئو» روی تخته می‌نویسد و به دانش‌آموزان می‌گوید این شکل به صورت «او» خوانده می‌شود:

ئو ← او

برخی از اشکالات رایج در خواندن سوره فیل عبارت است از:

- نخواندن تشدید در کلمه «سَجِّل»؛
- نخواندن تنوین در کلمات «طِیْرًا» و «بِحَجَارَةٍ»؛
- این اشکالات با نشان دادن تشدید، تنوین، تأکید و صداکشی رفع می‌شود.

راهنمای ترجمه ویژه معلم

وَأْمُرْ : و امر کن
أَهْلَ : خانواده
يَأْمُرُ : امر می‌کند، فرمان می‌دهد
إِقْرَأْ : بخوان
كَانَ يَأْمُرُ : امر می‌کرد
كِتَابٍ : در اینجا به معنای نامه عمل است

درس دهم

جلسه اول

سوره فیل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- لَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ
بِأَصْحَابِ الْفِيلِ

۲- لَمْ يَجْعَلْ لَّهُمْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ

۳- وَرُسُلَهُمْ طَيْرًا بَابِلَ

۴- تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ

۵- فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ

الکون سوره فیل را از نو با کتاب گویا گوش کن و با نشان ۱ از نو کتاب هد ۱ با آن بخوانید

تس با قرآن در خانه

سوره فیل و در خانه بخوان و با توجه به شکل جدید هر ( ) کلمات و عبارات قرآنی صفحه‌ی بعد ریش خوبی کن

یادآوری ۲

اهداف

- ۱- تقویت حفظ سوره‌های آموخته شده،
- ۲- توانایی خواندن سوره ماعون از روی کتاب،
- ۳- توانایی معنای کلمه‌های آموخته شده،
- ۴- توسعه شناخت مصداق جدیدی از پیام در قالب یک نقاشی.

روش انجام و بررسی فعالیت‌ها

برای انجام فعالیت‌های این جلسه از درس قرآن می‌توانید از روش‌های جذابی مانند بازی‌های قرآنی (در قسمت مفاهیم) انجام مسابقه (در قسمت حفظ) و نقاشی گروهی بهره جست. این روش‌ها به کلاس قرآن شادی و نشاط بیشتر می‌بخشد.

درس یازدهم

سوره کافرون

اهداف

- ۱- توانایی خواندن سوره کافرون
- ۲- علاقه به زیبا خواندن سوره کافرون
- ۳- آشنایی با این پیام قرآنی که پاداش نیکی، نیکی کردن است.
- ۴- آشنایی با معنای کلمات «جزاء» و «احسان»

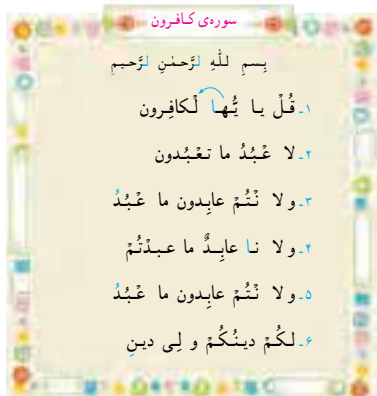
راهنمای ترجمه ویژه معلم

بَأْسٌ : سختی	خَدِيدٌ : آهن	أَنْزَلْنَا : نازل کردیم، در اختیار قرار دادیم
أَحْسَنُ : نیکی کن	مَنَافِعُ : سودها	فِيهِ (فی هـ) : در آن
أَحْسِنُوا : نیکی کنید	أَحْسَنُ : نیکی کرد	كَمَا : همان طور که
إِتَّقُوا : تقوا داشتند	أَحْسِنُوا : نیکی کردند	لَا يُضِيعُ : ضایع و تباه نمی کند
إِصْفَعُ : درگذر	فَاعْفُ : پس عفو کن و ببخش	لِلَّذِينَ (لِ الذِّينَ) : برای کسانی که
أَنْ : که	وَلْيَصْفَحُوا : و باید درگذرند	وَلْيَعْفُوا : و باید عفو کنند
	يَغْفِرَ : بپامزد	أَلَا تُحِبُّونَ : آیا دوست ندارید

جلسه اول

درس یازدهم

سورۃ کافرون

اکنون سوره کافرون را از آغاز با کتاب گویا گوش کنید و با نشان ۱ از روی کتاب،
هـ ۱ با آن بخوانید

تذکر: یکی از اشکالات شایع در خواندن سوره کافرون به

شرح زیر است:

– اضافه شدن تشدید به حرف «د» در کلمه «دین» و غلط خواندن آن به صورت «وَلِی الدِّین» که با نشان دادن عبارت «وَلِی دین» که دارای تشدید و اتصال نیست و نیز با ایجاد مکث بسیار کوتاهی بین دو کلمه «وَلِی» و «دین»، رفع اشکال می شود.

درس دوازدهم

سوره انشراح

اهداف

- ۱- توانایی خواندن سوره انشراح
- ۲- علاقه به زیبا خواندن سوره انشراح
- ۳- توانایی روخوانی عبارات قرآنی دارای تنوین فتحه
- ۴- آشنایی با پیام قرآنی درباره «پس از هر سختی، آسانی است» و آیه صلوات
- ۵- آشنایی با داستانی درباره اخلاق خوب پیامبر (ص)

تذکر: برخی از اشکالات شایع در خواندن این سوره به شرح زیر است:
- عدم تلفظ «ح» در کلمه «نَشْرَح» و «لَ» در «مَعَ الْعُسْرِ» که با نشان دادن و صداکشی این دو حرف، رفع اشکال می‌شود.

راهنمای ترجمه ویژه معلم

ما أَرْسَلْنَا : نفرستادیم	إِلَّا : مگر	أَذْكُرُوا : یاد کنید
شاهد : گواه، ناظر	مَبَشِّر : بشارت و مرزده‌دهنده	نَذِير : هشداردهنده
داعی : فراخواننده	إِذْن : اجازه	سِرَاج : چراغ
مُنِير : نورانی و روشنی‌بخش	يُصَلِّونَ : سلام و درود می‌فرستند	صَلُّوا : سلام و درود بفرستید
سَلِّمُوا تَسْلِيمًا : کاملاً تسلیم فرمان (پیامبر) باشید		

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

رَبِّ لَّهُ وَمَلَائِكَتُهُ يُصَلُّونَ عَلَى نَبِيِّ
بِأَيْهَا لَذِينَ آمَنُوا
صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا